

—mm Za Miklavža izide v izrednih publikacijah Mladinske matice Pavleta Sedmaka lepa mladinska povest »Tonče«. Knjigo je bogato ilustriral Oskar Gaspari. Opozorjamo cenj. tov. že sedaj na to zanimivo delo.

—mm Na vezane izvide publikacij Mladinske matice za šolske knjižnice nam manjka še mnogo naročil, tudi od šol, ki sicer redno naročajo rezerviranje vezanih izvodov za knjižnico. Ker se bojimo, da bi pri prekasni naročitvi ne mogli postreči vsem šolam, prosimo cenj. tov. upravitelje, da nam taka naročila določijo čimprej. Plačila iz fondov šolske dotacije se izvrše lahko konec leta. Točno število takih naročil nam je potrebno zaradi določitve višine naklade. Za malenkostno ceno 47 din se lahko obogatijo šolske knjižnice za 4 vezane knjige, od katerih bo samo »Naš rod« obsegal 360 strani.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev Obvestilo. Prihodnji pevski tečaj bo 17., 18. in 19. novembra t. l. Začetek tečaja je 17. t. m. točno ob 10. uri v dvorani Saveza Grafičnih delavcev v Ljubljani, Masarykova cesta 14/IV. V soboto, 19. novembra, bo nastopil UPZ v Mariboru. Tečaj je strogo obvezen za vse članstvo zbora. Članstvo naj prinese na tečaj note.

Stanovska organizacija JUU

iz društev Vabila

— JUU — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo v soboto, 19. novembra 1938., ob 9. uri v šoli v Radovljici. Dnevni red: 1. Angela Vodetova, referat: Naloge današnje žene s posebnim oziranjem na učiteljico. 2. Dopisi. 3. Poročilo o izredni glavni skupščini. 4. Blagajniško poročilo. 5. Predlogi. Pred zborovanjem ob 8. uri je odborova seja. — K polnoštevilni udeležbi vabi

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA sporoča svojem članstvu, da bo zaradi uradne konference v novembru učiteljske zborovanje in prvi polovici meseca decembra. — V vseh administrativnih zadevah se obračajte odslej na šolskega upravitelja v Selcih, tov. Jožeta Zupaniča! — Zaostanki na članarini so znatni! Zamudniki, pohitite! Sresko društvo mora izpolnjevati svoje dolžnosti do Ljubljane redno in za vse organizirano članstvo! Ne delajte težkoč tamkaj, kjer jih ne bi bilo treba. — Nekatera šolska upraviteljstva še niso nakazala naročnine za poslano knjigo Emil Adamič! Prosimo vljudno, pošljite nam onih 6.—! — Opozorite v okraj na novo došlo tovariše in tovarišice na sresko društvo JUU. Čim več nas bo, tem krepkejša enota. Tovariški pozdrav!

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLOV. BISTRICA se udeležijo skupnega učiteljskega zborovanja z ostalimi obmejnimi učiteljskimi društvi dne 19. novembra v Mariboru ob priliki proslave 20letnice našega jugoslov. šolstva. Zborovanje se vrši ob 10,30 v Unionski dvorani s primernim zgodovinskim predavanjem o naši državi in razvoju našega šolstva v dvajsetih letih. — Občni zbor društva se vrši pozneje. — Vsi na našo domoljubno in stanovsko manifestacijo. Predsednik.

tako podpiranje. Ne miš, ne tič! Ali mislite, da so verjeli ljudje tistemu Peteršiljčku? Ni ti za čik! Vse, kar so začeli, je šlo rakom živžigat, ker niso bili za vse ljudi.

»Ubogi učitelj!« si je mislil Zefranček, in se je spomnil Peteršiljčka, kako so mu ljudje zadnje noč za slovo razbili šipe na oknih. Zakaj? Ker ni delal — za vse občane, vseh nazorov in stremiljenj! Za njim je junaški Zefranček pisaril precej časa, da je bilo vse v redu po naročilu »predpostavljenih«, pa se ni nič pritoževal. No, saj to je posel začasnega šolskega upravitelja.

»Pa gospod Neroda? Kaj mislite o njem?« se je Trlica zasmel. Tudi Zefranček je postal dobre volje.

»E, Neroda, eh, no ja, bil je...«

»Mevža!« mu je Trlica planil v besedo. »Kolebal je sem ter tja kot vetrnjak. Preveč se je vdal pičici. In je razgrajal v gostilni, ter hujskal ljudi. Tako strankarskega človeka pri nas še ni bilo. Za njim ste menda spet vi prevzeli šolske reči, kajne?« je ogorčeno udaril po mizi.

»Seveda, kaj je to kaj čudnega?« je rekel Zefranček.

»Kolikokrat pa vas je prav za prav doletela čast, biti šef v življenju, kar službujete?«

»Nič manj ko štirikrat in pred nekaj dnevi — petkrat. Za Neroda je prišel Kozobrin, potem Jurek. Da, petič sem začasni šolski upravitelj,« in pokazal je Trlici pod nos črno na belem ter si pogladil par kocin po bradi. »Zdaj, ko so premetili še Debelinka, po katerem me še čaka pisarjenje, sem dosegel jubilej, ki ga bomo tudi zalili.«

»Gospod Zefranček! Meni pa le ne gre v betico, zakaj vas ne imenujejo? Saj ste še

Šolski radio

—r VII. Torek, 15. novembra: Naše oko; dialog v obliki reportaže iz očesnega oddelka ljubljanske splošne bolnice. Izvajata g. Mirko Demšar in gđc. Ruža Demšarjeva. Razpored: 1. Obisk v bolnici. 2. Operacije. 3. Življenje in dnevni red na oddelku. 4. Bolezenski primeri. II.—III.

Petek, 18. novembra: Potovanje rib; g. prof. Rafael Bačar. Razpored: Potovanja živali so že od nekdaj vzbujala pozornost ljudi. Med drugimi so tudi ribe pravi svetovni popotniki, saj preplavajo nekatere ribe, n. pr. jegulje, tuni, lososi i. dr. tisoče kilometrov na svojih svatovskih potovanjih. Potovanja se redno ponavljajo vsako leto ob določeni dobi. Zakaj se ribe selijo? Nagonski in zunanji vzroki. — Potovanja posameznih rib; postrvi, sulcev, lososov, krapovcev, slaničnikov, sardel, sardin, tunov, trsk, bokoplut, jegulj, klenoluskavk itd. Dokazi za potovanja. — Gospodarski pomen ribjih potovanj. Konserviranje rib. II.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 13. novembra, ob 17. uri predaval g. inž. Bogdan Pahor: Zakon o prideleku in njegova praktična uporaba.

Iz uredništva

Tovariš Klop Marko, učit. pripravnik! Vaš članek »Pripravnikova tožba« je bil sicer uvrščen v prejšnjo številko »Učiteljskega tovariša«, moral pa je biti izločen iz razlogov, ki presegajo delokrog uredništva.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI je imelo svoj redni letni občni zbor 22. oktobra 1938. v Murski Soboti.

Udeležba je bila 79% (92 članov-ic). Ob otvoritvi občnega zbora je tov. predsednik pozval tovariše-ice na složno delo v organizaciji. Zelo lepo je karakteriziral v svojih 10 točkah škodljivce učiteljskega stanu. Za svoja izvajanja je žel veliko odobranje.

Sledilo je poročilo delegata banovinske skupščine. K poročilu se je razvila živahna debata, posebno živo je bilo pri vprašanju učitelj. ocene sposoben — nesposoben. Članstvo je izrazilo željo, da se borba za dosego predlagane ocene nadaljuje.

Z ozirom na nevarne tuje gospodarske interese, ki v obmejnem ozemlju Slovenije odtujujejo našo mladino, poziva obmejno učiteljsko vso slovensko javnost brez razlike političnega nazora, da nastopa v življenjskih vprašanjih našega naroda v skupni fronti.

Tov. Antauer nam je kot delegat glavne skupščine podal situacijo in vzroke, zakaj ni mogla skupščina dokončati svoje delo. Članstvo obsoja neparlamentarno obnašanje opozicije, ki delo organizacije ruši, in odločno zahteva, da se odstrani iz stanovske organizacije političen vpliv. Zelo živa in stvarna je bila debata tovarišic radi celibata. Tovarišice prosijo vodstvo organizacije, da podvoji borbo za odpravo celibata, ki jemlje učiteljici svobodo izbire življenjskega druga in ji daje pečat manjvrednega bitja.

Tajnik Kramberger poda poročilo o delovanju društva.

Notranje društveno življenje je bilo precej razgibano, delo v organizaciji se je poživelo. Odbor se vsem zahvaljuje za zaupanje in oporo!

preden ste prišli k nam tam v Gadovi luknji kot začasni upravitelj razširili šolo kot Ribničanje svojo cerkev. Tu pri nas ste pridno delali pri Društvu samcev, društvu Treznosti, pri gasilcih, pri Društvu za pobijanje kvartopirstva, pri naši Zadrugi, kjer ste delali samo za druge, bili ste, no, pri vseh društvih; delali ste za našo vas, pri odboru na občini ste bili in še vse drugo. Zakaj ne postanete upravitelj?«

»Dragi Trlica, ko me pa sonce še ni tako ogrelo, čeprav sem na Velikem hribu, da bi dobil pravo »farbo!«

Trlica je debelo pogledal, buljil v Zefrančka in — oba sta bušnila v smeh...

Zvečer tistega dne so v šoli na Velikem hribu praznovali redki jubilej. Zbrani tovariši in tovarišice vseh skupin in periodičnih poviškov, vseh starosti, toda samo enega prepričanja — so pri čaši cvička in odojku skupno z odbornikom Trlico in začasnim šolskim upraviteljem Zefrančkom pozabljali na usodo učitelja v mili domovini. Zefranček je bil dobre volje. Dvignil je čašo in rekel: »Tovariši, cenjeni gospod Trlica! Danes praznujem dvojni jubilej, ki je morda edinstven v zgodovini šolstva naše mile domovine. Dosegel sem sedemnajst in pol leta službene dobe, to je ravno polovica, in postal sem petič začasni šolski upravitelj. Častitljiv jubilej. Na to se pije...«

In še je govoril, tudi čestitk je bilo dovolj. — — —

Za oglem je zavijal veter, da so šipe na oknih sklepetale. Daleč, nekje na vasi, je lajal pes...

Blagajničarka Blečić je poročala o stanju blagajne.

Poročilo knjižničarja Pajtlerja: Knjižnica obsega skupno 218 knjig, od katerih je 48 pedagoških, 48 metodskih, 34 filoz.-socialnih, 13 zemljepisnih, 10 zgodovinskih, 9 prirodoslovnih, 2 gospodarski, 10 literarnih in 14 leposlovnih del.

Nato je sledila izvolitev častnega razsodišča in knjižničnega odbora.

Tov. Krašna je na kratko podal smernice dela učiteljstva v obmejnih krajih in prosil tovariše, da mu pri zbiranju prepotrebne materiala pomagajo.

Kramberger Jožko, Evgen Antauer, tajnik, predsednik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V LOGATCU je zborovalo 22. oktobra t. l. na Rakeku.

Navzočih 54 članov, t. j. 55 %.

Po uvodnih formalnostih, pozdravi predsednik sreskega starešino, g. Malešiča, g. sreskega šolskega nadzornika Mikuša Mateja, zlasti pa velja njegov pozdrav novim tovarišem-(icam) ter bivšemu nadzorniku tov. Štravsu, kateremu se je obenem zahvalil za očetovsko skrb in vse delo, katero je izvrševal v prid učiteljstva in naše obmejne šole.

Tov. Dolgan je v globoko zasnovanem predavanju analiziral vse tajnosti v izvajanju kompleksnega pouka. Učiteljstvo mu je bilo hvaležno za temeljito obravnavo tega perečega vprašanja in ga je nagradilo s splošno pohvalo in aplavzom.

Po poročilu tov. tajnika in blagajnika sta podala tov. Suštaršič in tov. Doljak poročila o banovinski in državni skupščini. Obe poročili sta bili temeljiti in sta navzočim prikazali delo naše sekcije in glavnega odbora, na drugi strani pa težkoče, s katerimi se morajo boriti naši voditelji v Beogradu za dosego najprimitivnejših pravic v prid celokupnemu učiteljskemu stanu in pokretu.

Sklepi: Vse šole se udeležijo akcije o pomoči otrokom v obmejnih krajih. Nabrani darovi naj se pošljejo šol. upr. v Dol. Logatec in na Rakek.

Soglasno se sprejme resolucija in njeno utemeljevanje, ki se nanaša na zvišanje naših prejemkov.

Učiteljstvu se priporoča, da začne v smislu akcije »Učiteljskega pokreta« v tekočem šolskem letu »roučevati našo vas.«

Poslednja dva predloga je stavil tovariš Sušnik.

Vsi predlogi so bili sprejeti soglasno!

Hrastnik Rado, Doljak Valentin, t. č. tajnik, t. č. predsednik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ORMOŽ je zborovalo v soboto, 22. oktobra, ob 9. uri v ljudski šoli v Ormožu.

Od vpisanih 68 članov — navzočih 46.

Tov. predsednik apelira v uvodnem govoru na stanovsko in člansko zavednost članstva, z motivacijo, da dober član je tisti, ki lahko prenese vsako, tudi denarno žrtev v korist društva. Poroča o izstopivših članih, med katerimi so tudi taki, ki so svoj čas preželi od društva denarno podporo. Pozdravi vse navzoče, posebno pa novopristopivše članice in članke.

Po obravnavi dospelih dopisov sledi predavanje tov. Belšaka Ljudevita »Ob 20letnici Jugoslavije« in s tem v zvezi predavanje »Oj Doberdob...!« Povede nas v mislih na one poljane tam za Sočo, na kršno kraško planoto, kjer v vročem soncu pojo škrcati in kjer kraška burja diha skozi temno brinje. Povede nas na pot vseh onih tisočev, ki so tam trpeli in krvaveli. V nemih mislih se zazremo na hrib Sv. Mihaela in na ona širna mrtvaška polja v Sredipolju. Soča, zelenomodra Soča šumi nekje tam v ravnini — topovi so onemeli, prazni so rovi, le groza grobov govori še svojo povest.

Za tem sledi poročilo tov. Belšaka Ljudevita o banovinski in glavni skupščini. Složnost banovinske je članstvo odobravalno, grajala pa je kvarni vpliv opozicije na glavni skupščini.

Slede razni predlogi, predvsem predlog, naj sekcija na glavno skupščino, ki se ima vršiti v Zagrebu, pošlje delegacijo članic, ki naj čimbolj delajo na tem, da se vprašanje ukinitve celibata spravi v povoljni tek. Predlog iznese tovarišica Hosnarjeva.

Tov. Belšak predlaga, naj merodajna oblastva potrjujejo odloke krajevnih šolskih odborov o kaznih za neredne učence, ker v nasprotnem primeru se kvari avtoriteta šole. Kazni se naj izvajajo točno po zakonu.

Tov. Pintarič predlaga, naj bi sekcija posredovala, da že enkrat nehajo predčasni odpusti iz šole v neutemeljenih primerih.

Knafelec Alojzij, tajnik. Lj. Belšak, preds.

Novosti na knjižnem trgu

—k »Ob dvajsetletnici Jugoslavije« je naslov zbirki mladinskih zborov, ki jih je zbral, uredil in izdal letos Luka Kramolec. V zbirki je 6 rodoljubnih pesmi E. Adamiča, Jobsta, Premrla in Škrjanca (ob dvajsetletnici Jugoslavije, Kralju Petru II. v pozdrav, itd.) ter 14 narodnih pesmi iz vseh slovenskih krajev (iz Istre, Trsta, Štajerske, Koroške, Prekmurja, itd.). Svoje skladbe so prispevali Tome Matija, Santel Saša, E. Adamič, Vasilij Mirk, Kramolec Luka, dr. Kimovec in dr. Danilo Svava. Mladinski zbori v zbirki so namenjeni

ljudskim, meščanskim, srednjim in učiteljskim šolam. Delo je založila Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani in stane 28 din. Zaradi pestrosti narodnih motivov, lahke klavirske spremljave, lepega tiska in nizke cene jo vsakomur toplo priporočamo.

—k Zelo aktualne članke prinaša 3. številka »Roditeljskega lista«, ki si z veliko vztrajnostjo in idealizmom njenih sodelavcev, med katere je všteti tudi vse poštvalne profesorje, nastavnike in učitelje poverjenike, utira, čeprav mnogokje preko ovir, pot med najširše ljudske plasti.

»Roditeljski list« res zasluži vsestranske podpore vzgojiteljev in javnosti vobče, posebno, ker se vzdržuje samo z naročnino uvidnih in zvestih naročnikov.

—k Breda Ščekova je izdala v samozaložbi letos dve zbirki pod naslovom »Domovini« in »Ljuba si ti pomlad«. V prvi je 13 pesmi za troglasne in štiriglasne mladinske ali ženske pevske zbere. Cena 22 din. Pesmi so lahke in pevne. Druga zbirka »Ljuba si ti pomlad« obsega 20 narodnih pesmi za en glas in klavir. Te pesmi so izšle na pobudo njene prijateljice Vide Rudolfove, kateri je zbirka tudi posvečena. Cena je 40 din. Obe zbirki se narača pri Bredi Ščekovi v Hočah pri Poljčanah.

—k Znani mladinski komponist Ciril Pregelj je poklonil ob 20letnici Jadranski straži himno »Čuvarji Jadrana«. To je skladba za dvoglasni mladinski ali mešani zbor s klavirjem (harmonijem). Skladba se pa lahko izvaja tudi brez spremljave. Oba Glasbena parta (za mladinski zbor in mešani zbor) sta ločena po enotnih sistemih. Delo je izšlo v samozaložbi in stane 12 din. Narača se na naslov: Ciril Pregelj, učitelj in skladatelj, Celje.

KDOR UČITELJ TA ČLAN

UČITELJSKE TISKARNE!

—t V dolgih zimskih večerih bi nas dolgočasje umorilo, če bi ne imeli lepe knjige. Da ga preženemo in da združimo koristno z zabavnim, si naročimo zanimivo knjigo. Kaj je tedaj prijetnejše od čitanja dobre knjige v topli sobi, v svoji družini, ko zunaj hrumi, sneži in mraz pritiska? Zato ne odlašajmo, da nas zima ne prehití. Naročimo po svoji želji knjigo s poljubno vsebino pri Knjižarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru.

—t Dobro proučite zadnje okrožnico banke uprave o naročanju šolskih potrebščin. Ne pozabite jo primerjati s proračunom B, partija V., pozicija 1., 2., 3. (ali a, b, c)!

—t Zemljevid Ljubljane s srezom Ljubljana okolica je izšel. Pri naročanju učil ne zabite nanj! Nobena šola ne bo mogla uspešno poučevati zemljepisja ožje domovine brez tega eminentnega učila.

**Za jesen -
ANGLEŠKO,
ČEŠKO
SUKNO!**

320 m
**Skaberné
Ljubljana**

Na vas je lečeče da imate obleko vedno kot novo

kato jo pustite redno kemično čistiti all barvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pralica — Svetlokalnica

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalne orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.